

Łódź, 21 czerwca 2023 r.

PNIK-I.4131.536.2023

Rada Gminy Pęczniew

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.)

zawiadamiam,

o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr L/306/23 Rady Gminy Pęczniew z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenia miejsca do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników oraz regulaminu prowadzenia handlu w wyznaczonym miejscu, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 2 czerwca 2023 r.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała została podjęta, między innymi, na podstawie art. 3 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników (Dz. U. poz. 2290), zgodnie z którymi odpowiednio, miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników wyznacza rada gminy w drodze uchwały, oraz rada gminy uchwała regulamin określający zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą § 3, § 4 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5 i 6 oraz § 5 ust. 1 i 2 załącznika do uchwały Nr L/306/23 zatytułowanego „Regulamin określający zasady

prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników w miejscu wyznaczonym do prowadzenia handlu”, zwany dalej Regulaminem.

W ocenie organu nadzoru przy podejmowaniu Regulaminu doszło do przekroczenia delegacji ustawowej określonej w art. 5 ustawy o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników. Wydanie aktu prawa miejscowego na podstawie art. 5 ww. ustawy polega na wprowadzeniu do porządku prawnego nowych przepisów, które albo w ogóle nie mają odpowiednika w przepisach obowiązujących, albo przepisy te uszczegóławiają w określonym zakresie, w ramach ustawowych upoważnień. W utrwalonym orzecznictwie sądownoadministracyjnym wydanym na gruncie podobnego przepisu, tj. art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym uznaje się, że powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji. Uchwała rady gminy (rady miejskiej) nie może regulować jeszcze raz tego, co jest już zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała, jako istotnie naruszająca prawo, jest nieważna. Zawsze bowiem tego rodzaju powtórzenie jest normatywnie zbędne, gdyż powtarzany przepis już obowiązuje. Jest też dezinformujące, trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy, a więc do naruszenia wymagania adekwatności. Uchwała organu gminy nie powinna zatem powtarzać przepisów ustawowych, jak też nie może zawierać postanowień sprzecznych z ustawą (wyrok NSA z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt II OSK 862/15).

Uprawnienie do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 5 ww. ustawy, zgodnie z którym rada gminy uchwała regulamin określający zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach. Upoważnienie to nie obejmuje możliwości nałożenia dodatkowych obowiązków na osoby prowadzące handel w wyznaczonych miejscach. Zasady prowadzenia handlu mogą dotyczyć kwestii związanych z organizacją samego handlu w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy, czyli procesu sprzedaży polegającego na wymianie produktów rolnych lub spożywczych oraz wyrobów rękodzieła wytworzonych w gospodarstwie rolnym na środki pieniężne. Natomiast powołany przepis nie upoważnia Rady do nakładania na osoby prowadzące handel dodatkowych obowiązków, niewynikających z przepisów ww. ustawy, a dotyczących np. posiadania stosownych dokumentów. W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru za istotnie naruszający prawo należy uznać przepis § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 Regulaminu.

Rada gminy nie jest upoważniona do nakładania obowiązków lub zakazów, które zostały już nałożone aktami prawnymi wyższego rzędu. Powyższe zastrzeżenie dotyczy treści § 3 i § 4 ust. 1 pkt 4 Regulaminu.

Z § 5 ust. 1 Regulaminu wynika, że upoważnionymi do przeprowadzenia kontroli przestrzegania Regulaminu są osoby działające na podstawie upoważnień Wójta Gminy Pęczniew oraz innych organów uprawnionych na mocy odrębnych przepisów. Nadto na żądanie kontrolujących osoby handlujące zobowiązane są do okazania dokumentów upoważniających do prowadzenia działalności handlowej (§ 5 ust. 2 Regulaminu). Natomiast § 4 ust. 1 pkt 5 i 6 Regulaminu zobowiązuje rolników i ich domowników do zachowania czystości w obrębie zajmowanego stanowiska zarówno w trakcie sprzedaży jak i po jej zakończeniu, oraz do uprzątnięcia zajmowanego miejsca po zakończeniu handlu. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Pęczniew uchwalając ww. przepisy, tj. § 5 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 pkt 5 i 6 Regulaminu przekroczyła upoważnienie ustawowe zawarte w treści art. 5 ustawy o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników.

Wobec powyższego w terminie do 26 czerwca 2023 r. proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzińska
**Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**

Do wiadomości:

Wójt Gminy Pęczniew